

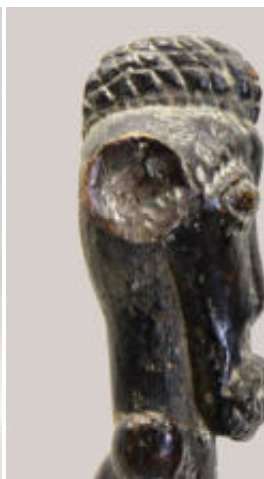
Een Mfunte-koppel

Voor mij zijn de beelden en maskers in onze verzameling puzzelstukjes die gezamenlijk een verhaal vertellen over de traditionele culturen van Afrika, hoe die samenhangen en hoe ze verschillen. Dat twee stukjes elkaar na jaren weer terugvinden zal weinig Afrikanen verbazen, want toeval bestaat immers niet in hun visie op het leven.

Een jaar of tien geleden raadde een vriend mij aan om naar een beeld te kijken dat op eBay-France te koop werd aangeboden. Hij kende mijn fascinatie voor de culturen van Nigeria en Kameroen en dit beeld kwam duidelijk uit die hoek. De verkoper had het verworven uit de nalatenschap van een Franse arts die tot aan het begin van de jaren '70 in Kameroen werkzaam was geweest. Leeftijd en stam waren onbekend. Slechte foto's, lage prijs, ik deed een gok. Goed een week later kwam mijn aankoop aan in Amsterdam. Ik zocht naar informatie, maar kwam geen stap verder. Uiteindelijk zorgde een discussie met een bevriende fotograaf voor de oplossing. Wij hadden het over de invloed van tribale kunst op westerse kunstenaars en al snel lag de catalogus van de tentoonstelling *'Primitivism in 20th century art'* op tafel. Daar stond ze, op pagina veertig, een soort zusje of in ieder geval een familielid van mijn beeld. Het bleek Mfunte te zijn, een splintergroep uit het noorden van de 'Grasslands' van Kameroen en het aangrenzende gebied in Nigeria. Ze worden wel als een subgroep van de Mambila beschouwd, verder kwam ik niet want over

de Mfunte valt heel weinig te vinden, behalve wat plaatjes die duidelijk maakten dat mijn Mfunte verder uitgewerkt was dan de andere exemplaren. Een jaar geleden kwam er een vervolg op dit verhaal. Van een Franse verzamelaar kreeg ik een aantal foto's toegestuurd waar de vrouwelijke uitvoering van mijn beeld bij bleek te zitten. In mijn ogen duidelijk door dezelfde hand gesneden, maar met een totaal andere patina. Toen ik naar de verzamelgeschiedenis vroeg, kreeg ik het mij bekende verhaal van de Franse arts te horen, maar ook dat er een mannelijk exemplaar was geweest dat jaren geleden verkocht was. Een week later was het koppel weer samen. Daar stonden ze dan, de man glad en glanzend en de vrouw

telde over zijn uiterst traditionele bruiloft in Wum, zijn geboortedorp, dat in de noordelijke 'Grasslands' ligt. 'De laatste drie dagen voor het huwelijk wordt mijn aanstaande vrouw elke dag met camwoodpoeder ingewreven en ik met karitéboter (Sheaboter, die gewonnen wordt uit de zaden van *Vitellaria paradoxa*)'. Dat zou redelijk aansluiten bij een opmerking in de beschrijving van een Mfunte-beeld dat *Sotheby's* veilde in 2007 waarin zij wezen op mogelijk gebruik bij genezende rituelen. De meest hoopvolle ingang lijkt op dit moment echter Viviane Baeke te zijn. Ik kwam er kort geleden achter dat deze oud-conservator van het Afrika Museum in Tervuren, jaren in een Mfunte-gemeenschap ge-

Mfunte
Grootte;
42 cm.
Materiaal;
hout.

met een soort matte poederhuid van volgens mij rood sandelhoutpoeder (tukula) dat gemaakt wordt van camwood (*Baphia nitida*) en in grote delen van Afrika zowel medicinaal als religieus gebruikt wordt. Toen viel het kwartje en mijn gedachten gingen terug naar een reis door Kameroen en onze gids die stralend ver-

woond had. De volgende stap is contact met haar opnemen in de hoop dat zij mee wil denken over een nauwkeuriger herkomst van deze beelden en de functie die ze hadden. Zo'n puzzel vraagt toch om een heerlijke zoektocht? Aanvullende informatie is van harte welkom.
roelandhoekstra@hetnet.nl

